

INTEGRACIÓ REGIONAL

Un organisme recent que busca el seu camí

23-02-2010

Primera trobada a Mèxic

Caps d'estats de l'Amèrica Llatina i el Carib posen les bases per crear un espai propi sense la tutela dels Estats Units.

02-12-2012

Constitució a Veneçuela

En aquesta cimera es va oficialitzar la creació d'aquest organisme, que vol aprofundir en la integració de la regió.

27-01-2013

Primera cimera oficial a Xile

La primera trobada oficial dels caps d'estats de la Celac a Xile va venir precedida per una reunió amb els presidents de la UE.

27-01-2014

Gran participació a Cuba

La majoria dels mandataris acudirán a la cimera de Cuba, on debatran sobre desigualtat, pobresa i fam a la regió.

L'Amèrica Llatina referma a Cuba el seu fòrum sense els Estats Units

Líders de 33 estats es troben a la cimera de la Celac amb una agenda pròpia

L'Amèrica Llatina reafirmarà a Cuba el seu organisme propi sense la tutela dels Estats Units, però amb la presència del secretari general de l'Organització dels Estats Americans, que té seu a Washington.

NÚRIA SEGURA

BARCELONA. "Amèrica per als americans" era la consigna de la doctrina Monroe, amb què Washington ha justificat durant gairebé dos segles la seva ingerència a tot el continent americà. Ara representants dels 33 països de la Comunitat d'Estats Llatinoamericans i Caribenys (Celac) esperen consolidar aquesta setmana a Cuba el seu propi espai de diàleg per discutir afers comuns sense la tutela de Washington.

Els caps d'estat de la Celac es reuniran demà a l'Havana, un lloc molt simbòlic si tenim en compte que aquest país va ser expulsat el 1962 de l'altre organisme regional que hi ha al continent, l'Organització dels Estats Americans (OEA), liderat pels Estats Units.

En aquest sentit, el director de la Casa Amèrica de Catalunya, Antoni Traveria, explica a l'ARA que la Celac neix per la necessitat dels països de l'Amèrica Llatina, inclòs Cuba, de te-

nir un instrument propi per resoldre els seus problemes interns.

El secretari general de la Facultat Llatinoamericana de Ciències Socials (Flacso), Adrián Bonilla, destaca que la Celac posa en relleu "l'erosió de l'OEA" i busca crear un organisme sense que hi hagi un país que assumeixi un lideratge hegemònic. "La Celac és diversa i heterogènia i inclou països amb polítiques i economies molt diferents".

Tots dos experts coincideixen que la Celac no substituirà l'organisme panamericà, ja que molts països de l'Amèrica Llatina mantenen relacions comercials amb Washington. "No és incompatible la Celac amb l'OEA, en què es parla de temes que afecten tot el continent", va dir Traveria.

L'OEA s'acosta a Cuba

Aquesta trobada regional tindrà una particularitat insòlita: el secretari general de l'OEA, el xilè José Miguel Insulza, ha acceptat la invitació del govern de l'Havana per participar en la cimera. Serà el primer cop en més de 50 anys que el màxim representant de l'OEA viatjarà a l'illa.

Aquest no és el primer pas que fa l'OEA per aproximar-se a Cuba: el

Xile i Perú
La disputa dels dos països per les seves fronteres amenaça la trobada

FARC
El procés que govern i guerrilla mantenen a l'Havana pot marcar la cita

2009 el país ja va ser readmès a l'organisme, però de moment no ha decidit participar-hi. Divendres el govern de Raúl Castro va ratificar que no pensa reincorporar-se a l'OEA.

Per Michael Levi, coordinador del Centre Andí d'Estudis Internacionals de la Universitat Andina, la vista d'Insulza a l'Havana "és un missatge clar que Cuba ha de formar part de l'OEA". Segons Levi, la Celac pot funcionar com un interlocutor de l'Amèrica Llatina dins de l'OEA, que és la punta de l'iceberg d'un sistema interamericà molt consolidat i que inclou, entre altres organismes, la Cort Interamericana de Drets Humans (CDHI). "Ara s'haurà de veure si a Cuba li interessa entrar a l'OEA, perquè en el moment que ho faci haurà d'acceptar la clàusula de drets humans del sistema interamericà, i això posaria el govern de l'Havana en una situació incòmoda", va subratllar.

Conflictes regionals de fons

Però la reunió de l'Havana també ve marcada pels conflictes regionals. De moment, Xile no ha confirmat si assistirà a la cimera, i no ho farà fins a l'últim moment. Està previst que avui el Tribunal de l'Haia es pronuncii sobre el contenciós que man-

té Xile amb el Perú per les seves fronteres marítimes, i la decisió del tribunal serà inapel·lable. En el cas que el president sortint, Sebastián Piñera, acudeixi a la cimera de l'Havana, també ho farà la mandatària electa, Michelle Bachelet. Per Levi, precisament, la resolució final d'aquest contenciós "inevitablement sacsejarà la cimera".

A més, a l'Havana una delegació de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC) i el govern colombià estan negociant des del novembre del 2012 el procés de pau per posar punt final al conflicte més llarg de la regió. El president de l'Uruguai, José Mujica, ja ha anunciat que es reunirà amb les FARC, mentre que el colombià, José Manuel Santos, s'ha mostrat contrari a participar en aquesta trobada. Bonilla creu que Santos no s'asseurà amb les FARC "perquè no vol posar en risc les negociacions ni les eleccions presidencials", que se celebraran a l'abril.

Lluita contra la desigualtat

La cimera d'aquest any versarà sobre la desigualtat, la fam i la pobresa a l'Amèrica Llatina, que és el continent més desigual, segons l'ONU. Per Traveria, la Celac serveix per "aprovar polítiques comunes i conèixer de primera mà experiències d'èxit com la del Brasil".

De moment, però, les decisions que s'hi prenen "no són de compliment obligatori i els estats són els que han de decidir", recorda Levi, que destaca que, ara per ara, la fita de la Celac és que ha construït "un espai de diàleg per als països llatinoamericans".